

XII - Polinomi (1/2)

Bitni pojmovi. *Polinom, Stepen polinoma, Koeficijenti polinoma, Operacije sa polinomima (sabiranje, oduzimanje, množenje, deljenje), Nule polinoma, Faktorizacija polinoma, Deeljivost polinoma, Hornerova šema, Bezoutov stav, Euklidov algoritam, Teorema o racionalnim korenima jednačine, Vieteova pravila.*

92. Dati su polinomi $P(x) = 5x^2 - 3x + 2$ i $Q(x) = 2x^3 - x^2 + 2x$. Odrediti $(P + Q)(x)$, $(P - Q)(x)$, $(2 \cdot P)(x)$ i $(P \cdot Q)(x)$.
93. Odrediti $(2x^4 + 4x^3 + x^2 - 2x - 8) : (x^3 + x^2 + 4)$.
94. Primenom Euklidovog algoritma odrediti NZD za polinome iz prethodnog zadatka.
95. Dat je polinom $P(x) = x^4 - 2x^3 + 5x^2 - 7$. Primenom Hornerove šeme:
a) odrediti $P(2)$,
b) odrediti količnik i ostatak pri deljenju $P(x)$ sa $(x - 3)$,
c) razložiti $P(x)$ po stepenima od $(x + 1)$.
96. Ako je jedna od nula polinoma $P(x) = x^3 + x^2 - 4x + 6$ $x_1 = 1 + i$, odrediti njegove ostale nule i faktorizovati ga.
97. Odrediti nepoznate parametre m i n , tako da polinom $P(x) = x^4 - 3x^2 + mx + n$ bude deljiv polinomom $Q(x) = x^2 - 2x + 4$.
98. Polinom $Q(x)$ pri deljenju sa $(x - a)$ daje ostatak r , a pri deljenju sa $(x - b)$ daje ostatak s ($a, b, r, s \in \mathbb{R}$). Koliki ostatak se dobija pri deljenju sa $(x - a)(x - b)$.
99. Odrediti sva rešenja jednačine $2x^5 + 7x^4 + 3x^3 - 11x^2 - 16x - 12 = 0$ na intervalu $(-3, 3)$. Zatim naći i ostala rešenja i faktorizovati jednačinu.
100. Odrediti parametar λ tako da jedan koren jednačine $x^3 - 7x + \lambda = 0$ bude jednak dvostrukom drugom.
101. Ako su $a, b, c, d, \in \mathbb{R}$ medjusobno različiti brojevi, rešiti sistem jednačina

$$x + ay + a^2z + a^3u = a^4$$

$$x + by + b^2z + b^3u = b^4$$

$$x + cy + c^2z + c^3u = c^4$$

$$x + dy + d^2z + d^3u = d^4.$$

Domaći zadatak XII

- DZ99.** Dati su polinomi $P(x) = 4x^3 - 8x^2 + 3x - 6$ i $Q(x) = 12x^3 + 4x^2 + 9x + 3$. Odrediti $(P + Q)(x)$, $(P - Q)(x)$, $(P \cdot Q)(x)$ i $NZD(P(x), Q(x))$.
- DZ100.** Odrediti vrednost polinoma $P(x) = x^6 + 3x^5 - 7x^4 + 9x^3 - 9x^2 + 5x + 2$ u tački $x = 2$.
- DZ101.** Odrediti vrednost polinoma $P(x) = x^5 + x$ u tački $x = -2$.
- DZ102.** Razložiti polinom $P(x) = 2x^5 - 3x^3 + 2x - 7$ po stepenima od: a) $(x - 2)$, b) $(x + 2)$, c) $(x - 1)$.
- DZ103.** Ako je jedna od nula polinoma $P(x) = 4x^4 - 4x^3 + 13x^2 - 16x - 12$ $x_1 = -2i$, odrediti njegove ostale nule i faktorizovati ga.
- DZ104.** Ako je jedna od nula polinoma $P(x) = 6x^4 + x^3 + 5x^2 + x - 1$ $x_1 = i$, odrediti njegove ostale nule i faktorizovati ga.
- DZ105.** Odrediti nepoznate parametre p i q , tako da polinom $P(x) = x^3 + px^2 + qx + 1$ bude deljiv polinomom $Q(x) = x^2 - 3x + 4$.
- DZ106.** Odrediti nepoznate parametre a i b , tako da polinom $P(x) = 6x^4 - 7x^3 + ax^2 + 3x + 2$ bude deljiv polinomom $Q(x) = x^2 - x + b$.
- DZ107.** Odrediti nepoznate parametre a i b , tako da polinom $P(x) = ax^4 + bx^3 + 1$ bude deljiv sa $(x - 1)^2$. Za dobijene vrednosti parametara na ci sve nule polinoma $P(x)$ i faktorizovati ga.
- DZ108.** Polinom $Q(x)$ pri deljenju sa $(x - 1)$ daje ostatak 2, a pri deljenju sa $(x - 2)$ daje ostatak 1. Koliki ostatak se dobija pri deljenju sa $(x - 1)(x - 2)$.
- DZ109.** Polinom $Q(x)$ pri deljenju sa $(x - 1)$ daje ostatak 2, pri deljenju sa $(x - 2)$ daje ostatak 3, a pri deljenju sa $(x - 3)$ daje ostatak 4. Koliki ostatak se dobija pri deljenju sa $(x - 1)(x - 2)(x - 3)$.
- DZ110.** Rešiti jednačinu $x^4 + 3x^3 - 3x^2 - 7x + 6 = 0$.
- DZ111.** Rešiti jednačinu $x^3 - 3x + 2 = 0$.
- DZ112.** Rešiti jednačinu $x^3 - 6x^2 + 11x - 6 = 0$.
- DZ113.** Rešiti jednačinu $x^3 + x^2 - 5x + 3 = 0$.
- DZ114.** Rešiti jednačinu $5x^4 - 30x^3 + 47x^2 - 12x + 18 = 0$.